

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2015/2436,

16. detsember 2015,

kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 114 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/95/EÜ ⁽³⁾ tuleks teha mitu muudatust. Selguse huvides tuleks kõnealune direktiiv uuesti sõnastada.
- (2) Direktiiviga 2008/95/EÜ ühtlustati kaubamärgialase materiaalõiguse keskseid sätteid, mida peeti nende vastuvõtmise ajal siseturu toimimist kõige otsesemalt mõjutavateks, kuna need takistasid kaupade vaba liikumist ja teenuste osutamise vabadust liidus.
- (3) Liikmesriikides pakutav kaubamärgikaitse toimib paralleelselt kaitsega, mida pakutakse liidu tasandil Euroopa Liidu kaubamärkide („ELi kaubamärgid“) kaudu, mis on oma olemuselt ühtsed ja kogu liidus kehtivad intellektuaalomandiõigused, nagu on sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 207/2009 ⁽⁴⁾. Kaubamärgisüsteemide paralleelne olemasolu ja tasakaal liikmesriikide ja liidu tasandil on tegelikult intellektuaalomandi kaitset käsitleva liidu lähenemisviisi nurgakiviks.
- (4) Pärast komisjoni 16. juuli 2008. aasta teatist „Tööstusomandi õiguste strateegia Euroopas“ hindas komisjon põhjalikult kaubamärgisüsteemi üldist toimimist Euroopas tervikuna, võttes arvesse nii liidu kui ka liikmesriikide tasandit ja nende vastastikust mõju.

⁽¹⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 42.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 25. veebruari 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 10. novembri 2015. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 15. detsembri 2015. aasta seisukoht.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiiv 2008/95/EÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 299, 8.11.2008, lk 25).

⁽⁴⁾ Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, 24.3.2009, lk 1).

- (5) Nõukogu kutsus Euroopa Liidu kaubamärgisüsteemi tulevast läbivaatamist käsitlevates 25. mai 2010. aasta järeldustes komisjoni üles esitama ettepanekud määruse (EÜ) nr 207/2009 ja direktiivi 2008/95/EÜ läbivaatamiseks. Nimetatud direktiivi läbivaatamine peaks sisaldama meetmeid, millega see direktiiv viiakse rohkem kooskõlla määrusega (EÜ) nr 207/2009, vähendades seega erinevusi Euroopa kaubamärgisüsteemis tervikuna, säilitades samas kaubamärgi õiguskaitses taotlejatele huvipakkuva võimalusena liikmesriigis kaitstava kaubamärgi. Sellega seoses tuleks tagada ELi kaubamärgisüsteemi ja liikmesriikide kaubamärgisüsteemide vastastikune täiendus.
- (6) Komisjon tõdes oma 24. mai 2011. aasta teatises „Intellektuaalomandiõiguse ühtne turg”, et vastamaks sidusrühmade suurenenud nõudlusele kiiremate, kvaliteetsemate ja sujuvamate kaubamärgi registreerimise süsteemide järele, mis on samuti ühtsemad, kasutajasõbralikud, üldsusele kättesaadavad ja tehnoloogilisel ajakohased, on vaja kaubamärgisüsteemi ajakohastada liidus tervikuna ning kohendada see internetiajastuga.
- (7) Käesoleva direktiiviga seotud konsulteerimine ja hindamine on näidanud, et vaatamata siseriiklike õigusaktide varasemale osalisele ühtlustamisele on endiselt olemas valdkondi, kus edasine ühtlustamine võiks mõjuda positiivselt konkurentsivõimele ja majanduskasvule.
- (8) Selleks et täita eesmärki luua hästitoimiv siseturg ja edendada seda ning hõlbustada kaubamärkide saamist ja kaitset liidus Euroopa ettevõtjate ning eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kasvu ja konkurentsivõime edendamiseks, on vaja minna kaugemale direktiiviga 2008/95/EÜ saavutatud piiratud ühtlustamisest ning ühtlustada ka muid määruse (EÜ) nr 207/2009 kohase registreerimise kaudu kaitstud kaubamärke reguleeriva kaubamärgialase materiaalõiguse aspekte.
- (9) Selleks, et muuta kaubamärgi registreeringu saamine ja haldamine kogu liidus lihtsamaks, on oluline ühtlustada mitte ainult materiaalõiguse, vaid ka menetlusõiguse sätteid. Seepärast tuleks liikmesriikide kaubamärgi registreerimist käsitlevad sätted ja ELi kaubamärgisüsteemi peamised menetlusõiguse sätted vastavusse viia. Siseriikliku õiguse kohaste menetluste puhul on piisav, kui kehtestatakse üldpõhimõtted, jättes liikmesriikidele võimaluse kehtestada üksikasjalikumad normid.
- (10) Äärmiselt oluline on tagada, et registreeritud kaubamärgid on kõigi liikmesriikide õigussüsteemides ühtemoodi kaitstud. Kooskõlas ulatusliku õiguskaitses, mis antakse liidus üldtuntud ELi kaubamärkidele, tuleks tagada ulatuslik õiguskaitses ka riigi tasandil kõikidele kaubamärkidele, mis on asjaomases liikmesriigis üldtuntud.
- (11) Käesoleva direktiiviga ei tohiks liikmesriikidelt ära võtta õigust jätkuvalt kaitsta kasutamise käigus omandatud kaubamärke, ent neid peaks arvesse võtma ainult nende ja registreerimise teel omandatud kaubamärkide vahelistes suhetes.
- (12) Käesoleva õigusaktide ühtlustamise eesmärkide saavutamiseks on nõutav, et registreeritud kaubamärkide omandamise ja valdamise tingimused oleksid üldiselt kõigis liikmesriikides identsed.
- (13) Selleks on vaja loetleda näiteid nendest tähistest, mis on võimalised moodustama kaubamärgi, tingimusel, et selliste tähistega on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest. Selleks et täita kaubamärgi registreerimissüsteemi eesmärke, nimelt õiguskindluse ja usaldusväärse halduse tagamist, on oluline nõuda ka seda, et tähist oleks võimalik esitada viisil, mis on selge, täpne, iseendas sisalduv, kergesti kättesaadav, arusaadav, püsiv ja objektiivne. Tähist tuleks seepärast lubada esitada mis tahes asjakohasel kujul üldiselt kättesaadavat tehnoloogiat kasutades ja seega mitte tingimata graafiliselt, kui selline esitamine tagab rahuldavalt kõnealuse eesmärgi täitmise.
- (14) Kaubamärgi registreerimisest keeldumise või kaubamärgi kehtetuks tunnistamise põhjustest, mis on seotud kaubamärgi endaga (sealhulgas eristusvõime puudumine) või mis on seotud kaubamärgi ja varasemate õiguste vaheliste konfliktidega, tuleks lisaks koostada ammendav loetelu, isegi kui mõned neist põhjustest on loetletud võimalusena liikmesriikide jaoks, kes seetõttu peaksid saama need säilitada või kehtestada oma õigusaktides.

- (15) Selleks, et tagada, et geograafilistele tähistele registreerimisest keeldumise absoluutsete ja suhteliste põhjuste läbivaatamisel liidu õiguse ja liikmesriikide õigusaktide alusel pakutava kaitse tase on ühetaoline ja ammendav kogu liidus, peaks käesolev direktiiv sisaldama seoses geograafiliste tähistega samu sätteid, mis sisalduvad määruses (EÜ) nr 207/2009. Veelgi enam, on asjakohane tagada, et absoluutsete põhjuste kohaldamisala laiendatakse ka kaitstud traditsioonilistele veininimetustele ja garanteeritud traditsioonilistele toodetele.
- (16) Registreeritud kaubamärgi õiguskaitse peaks olema absoluutne, kui kaitse otstarve on garanteerida kaubamärgi kui päritolutähise toimimine ning kui kaubamärk ja tähis ning kaubad või teenused on identsed. Õiguskaitse peaks kehtima ka siis, kui kaubamärk ja tähis ning kaubad või teenused on sarnased. Hädavajalik on esitada sarnasuse kontseptsiooni tõlgendus seoses äravahetamise tõenäosusega. Sellisele õiguskaitsele eriomane tingimus peaks olema äravahetamise tõenäosus, mille hindamine sõltub mitmest asjaolust ja eelkõige kaubamärgi tuntuusest turul, seostest, mis võivad tekkida kasutatava või registreeritud tähise, ning kaubamärgi ja tähise ning identifitseeritud kaupade või teenuste vahelise sarnasuse ulatusest. Äravahetamise tõenäosuse kindlakstegemise moodused ja eelkõige asjaomase tõendamiskohustuse võib paika panna liikmesriigi menetlusõiguse sätetega, mille kohaldamist käesolev direktiiv ei tohiks piirata.
- (17) Selleks et tagada õiguskindlus ja täielik kooskõla prioriteetsuse põhimõttega, mille kohaselt registreeritud varasem kaubamärk on hiljem registreeritud kaubamärkide suhtes prioriteetne, on vaja sätestada, et kaubamärgist tulenevate õiguste kaitse tagamine ei tohiks piirata õigusi, mille kaubamärgiomanik omandas enne kaubamärgi registreerimistaotluse esitamist või prioriteedikoopäeva. Selline lähenemine on kooskõlas 15. aprilli 1994. aasta intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu („TRIPS-leping“) artikli 16 lõikega 1.
- (18) Asjakohane on sätestada, et kaubamärgist tuleneva õiguse rikkumist saab teha kindlaks ainult juhul, kui on leitud, et õigusi rikkuvat kaubamärki või tähist on kasutatud äritegevuse käigus kaupade või teenuste eristamiseks. Tähist muudel kui kaupade või teenuste eristamise eesmärkidel kasutamise suhtes tuleks kohaldada siseriikliku õiguse sätteid.
- (19) Kaubamärgist tuleneva õiguse rikkumise kontseptsioon peaks hõlmama ka tähise kasutamist ärinimena või sarnase nimetusena kui seda kasutatakse kaupade või teenuste eristamiseks.
- (20) Selleks et tagada õiguskindlus ja täielik kooskõla asjaomaste liidu õigusaktidega, on asjakohane sätestada, et kaubamärgiomanikul peaks olema õigus keelata kolmandal isikul tähise kasutamine võrdlevas reklaamis, kui selline võrdlev reklaam on vastuolus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/114/EÜ⁽¹⁾.
- (21) Selleks et tugevdada kaubamärgi õiguskaitset ja tulemuslikumalt võidelda võltsimise vastu ning kooskõlas rahvusvaheliste kohustustega, mille liikmesriigid on võtnud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) raames, eelkõige üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) transiidivabadust käsitleva V artikli kohaselt ja geneeriliste ravimite osas 14. novembril 2001 Dohas toimunud WTO ministrite konverentsil vastu võetud TRIPS-lepingut ja rahvatervist käsitleva Doha deklaratsiooni kohaselt, peaks kaubamärgiomanikul olema õigus tõkestada kolmandatel isikutel kaupade toomine, ilma neid vabasse ringlusse laskmata, äritegevuse käigus sellise liikmesriigi tolliterritooriumile, kus kaubamärk on registreeritud, juhul kui need kaubad tulevad kolmandatest riikidest ja kannavad ilma loata kaubamärki, mis on identne või sisuliselt identne selliste kaupadega seoses registreeritud kaubamärgiga.
- (22) Selleks peaks kaubamärgiomanikul olema lubatud takistada õigusi rikkuva kauba sisenemist tolliterritooriumile ja selle suhtes kõikide tolliprotseduuride kohaldamist, sealhulgas eelkõige transiit, ümberlaadimine, ladustamine, vabatoonid, ajutine ladustamine, seestöötlemine või ajutine import, ka siis, kui sellist kaupa ei ole kavas lasta asjaomase liikmesriigi turule. Tollikontrolli teostamisel peaksid tolliasutused kasutama volitusi ja menetlusi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 608/2013,⁽²⁾ seda ka õiguse omaja taotlusel. Tolliasutused peaksid eelkõige teostama asjakohaseid kontrole riskianalüüsi kriteeriumide alusel.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta (ELT L 376, 27.12.2006, lk 21).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 608/2013, mis käsitleb intellektuaalomandi õiguskaitse tagamist tollis ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003 (ELT L 181, 29.6.2013, lk 15).

- (23) Selleks et ühitada vajadust tagada kaubamärgist tulenevate õiguste kaitse tulemuslik tagamine vajadusega vältida seaduslike kaupade vaba liikumise takistamist, peaks kaubamärgiomaniku õigus lõppema, kui hilisema menetluse käigus, mille on algatanud kohus või muu asutus, mis on pädev tegema sisulist otsust selle kohta, kas registreeritud kaubamärgist tulenevaid õigusi on rikutud, suudab kaupade deklarant või valdaja tõendada, et registreeritud kaubamärgi omanikul puudub õigus keelata kaupade turule laskmist lõppsihtriigis.
- (24) Määruse (EL) nr 608/2013 artiklis 28 on sätestatud, et õiguse omanik vastutab kahju kannatanud kauba valdaja ees, kui muu hulgas leitakse, et kõnealuse kaubaga ei rikuta intellektuaalomandi õigusi.
- (25) Geneeriliste ravimite tõrgeteta transiidi tagamiseks tuleks võtta asjakohaseid meetmeid. Ravimipreparaatide toimeainete ülemaailmselt tunnustatud üldnimetustena kasutatavate rahvusvaheliste mittekaubanduslike nimetuste osas on väga tähtis võtta asjakohaselt arvesse olemasolevaid piiranguid kaubamärgiõiguste mõjule. Sellest tulenevalt ei tohiks kaubamärgiomanikul olla õigust takistada kolmandaid isikuid toomast kaupa liikmesriiki kus kaubamärk on registreeritud, ilma seda seal vabasse ringlusse laskmata, kui põhjenduseks on ravimi toimeaine rahvusvahelise mittekaubandusliku nimetuse sarnasus selle kaubamärgiga.
- (26) Selleks et registreeritud kaubamärkide omanikud saaksid võltsimise vastu tulemuslikumalt võidelda, peaks neil olema õigus keelata õigusi rikkuva kaubamärgi kandmine kaupadele ja teatavad enne kaubamärgi kaubale kandmist tehtavad ettevalmistavad toimingud.
- (27) Kaubamärgist tulenevad ainuõigused ei tohiks anda kaubamärgiomanikule õigust keelata kolmandatel isikutel selliste tähistega või märkide kasutamist, mida kasutatakse õiglaselt ning seega kooskõlas ausa tööstus- ja kaubandustavaga. Kaubamärkidele ja ärinimedele võrdsete tingimuste loomiseks seoses sellega, et ärinimedele antakse tihti piiramatut õiguskaitset hilisemate kaubamärkide vastu, tuleks sellise kasutuse hulka lugeda üksnes kolmanda isiku nime kasutamine. Selline kasutus peaks samuti võimaldama kirjeldavate või mitteeristuvate tähistega või märkide kasutamist üldiselt. Lisaks ei tohiks kaubamärgiomanikul olla õigust takistada kaubamärgi õiglast ja ausat kasutamist eesmärgiga identifitseerida kaubamärgiomaniku kaupu või teenuseid või neile osutada. Kaubamärgi kasutamist kolmandate isikute poolt selleks, et juhtida tarbijate tähelepanu selliste ehtsate toodete edasimüügile, mida müüs algselt kaubamärgiomanik või mida müüdi tema nõusolekul liidus, tuleks käsitada õiglasena, kui see on samal ajal kooskõlas ausa tööstus- ja kaubandustavaga. Kaubamärgi kasutamist kolmandate isikute poolt kunstilise eneseväljenduse raames tuleks lugeda õiglaseks, kui see on samal ajal kooskõlas ausa tööstus- ja kaubandustavaga. Lisaks tuleks käesolevat direktiivi kohaldada sellisel viisil, mis tagab põhiõiguste ja -vabaduste, eelkõige sõnavabaduse, täieliku austamise.
- (28) Kaupade vaba liikumise põhimõttest tuleneb, et kaubamärgiomanikul ei tohiks olla õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada kaubamärki seoses kaupadega, mille ta on kõnealuse kaubamärgiga liidus ringlusse lasknud või mis on seal ringlusse lastud tema nõusolekul, kui kaubamärgiomanikul ei ole õiguspärast põhjust olla kaupade ärilistel eesmärkidel edasise kasutamise vastu.
- (29) Õiguskindluse huvides on oluline sätestada, et varasema kaubamärgi omanik ei või nõuda oma kaubamärgist hilisema kaubamärgi kehtetuks tunnistamist ega esitada vastuväiteid oma kaubamärgist hilisema kaubamärgi kasutamisele pärast seda, kui ta on teadlikult talunud hilisema kaubamärgi kasutamist märkimisväärse aja jooksul, välja arvatud juhul, kui hilisema kaubamärgi taotlus on esitatud pahauskselt, ilma et see mõjutaks varasema kaubamärgi omaniku huve.
- (30) Õiguskindluse tagamiseks ja seaduslikult omandatud kaubamärgiõiguste kaitsmiseks on asjakohane ja vajalik sätestada, ilma et see mõjutaks põhimõtet, mille kohaselt hilisemat kaubamärki ei saa maksmata panna varasema kaubamärgi vastu, et varasemate kaubamärkide omanikel ei peaks olema õigust saavutada hilisema kaubamärgi registreerimisest keeldumist või selle kehtetuks tunnistamist või vaidlustada hilisema kaubamärgi kasutamist, kui hilisem kaubamärk omandati ajal, mil varasem kaubamärk kuulus kehtetuks tunnistamisele või tühistamisele, näiteks kuna see ei olnud kasutamise käigus omandanud eristusvõimet, või kui varasemat kaubamärki ei saanud maksmata panna hilisema kaubamärgi suhtes, sest vajalikud tingimused ei olnud täidetud, näiteks kui varasem kaubamärk ei olnud veel omandanud üldtuntust.

- (31) Kaubamärgid täidavad eesmärki eristada kaupu ja teenuseid ning võimaldavad tarbijatel teha teadlikke valikuid vaid juhul, kui kaubamärke turul tegelikult kasutatakse. Kasutamiskoost on vaja ka selleks, et vähendada liidus registreeritud ja kaitstud kaubamärkide koguarvu ning sellega omakorda vähendada kaubamärgikonfliktide hulka. Seepärast on oluline nõuda, et registreeritud kaubamärke ka tegelikult kasutatakse seoses nende kaupade või teenustega, mille suhtes need on registreeritud, või kui neid ei kasutata seoses nende kaupade või teenustega viie aasta jooksul alates registreerimismenetluse lõpuleviimise kuupäevast, kuuluvad need tühistamisele.
- (32) Seega peaks registreeritud kaubamärk olema kaitstud ainult seni, kuni seda tegelikult kasutatakse ning registreeritud varasema kaubamärki ei peaks võimaldama selle omanikul vaidlustada hilisemat kaubamärki või taotleda selle kehtetuks tunnistamist, kui kõnealune omanik ei ole oma kaubamärki tegelikult kasutanud. Lisaks peaksid liikmesriigid sätestama, et kaubamärki ei või kasutada rikkumismenetluses, kui hagi tulemusel on kindlaks tehtud, et kaubamärgi võiks tühistada, või kui hagi on esitatud hilisema õiguse vastu, et kaubamärgi oleks võinud tühistada ajal, mil omandati hilisem õigus.
- (33) Asjakohane on sätestada, et kui ELi kaubamärgile on taotletud siseriikliku kaubamärgi või liikmesriigis kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel registreeritud kaubamärgi vanemust ning seejärel on vanemuse taotluse aluseks olevast kaubamärgist loobunud või sellel on lastud aeguda, saab kõnealuse kaubamärgi kehtivust ikkagi vaidlustada. Selline vaidlustamine peaks piirduma olukordadega, mille puhul kaubamärgi oleks saanud tunnistada kehtetuks või tühistada ajal, mil see kustutati registrist.
- (34) Järjepidevuse huvides ja selleks, et hõlbustada liidus kaubamärkide kasutamist ärielistel eesmärkidel, tuleks kaubamärkide kui omandiõiguse esemete suhtes kohaldatavad õigusnormid viia asjakohases ulatuses vastavusse normidega, mis on juba kehtestatud ELi kaubamärkidele, ning need peaksid sisaldama loovutamise ja ülemineku, litsentsimise, asjaõiguste ja sundtäitmise sätteid.
- (35) Kollektiivkaubamärgid on osutunud kasulikuks vahendiks selliste kaupade või teenuste edendamiseks, millel on teatavad ühised omadused. Seepärast on asjakohane kohaldada riigisisestele kollektiivkaubamärkidele norme, mis on sarnased Euroopa Liidu kollektiivkaubamärkide suhtes kohaldatavate normidega.
- (36) Selleks et hõlbustada ja parandada kaubamärgi õiguskaitse kättesaadavust ning suurendada õiguskindlust ja prognoositavust, peaks kaubamärkide registreerimise kord liikmesriikides olema tõhus ja läbipaistev ning järgima ELi kaubamärkidele kohaldatavate sätetega sarnaseid sätteid.
- (37) Õiguskindluse tagamiseks seoses kaubamärgiõiguste ulatusega ning selleks, et hõlbustada kaubamärgi õiguskaitse kättesaadavust, tuleks kaubamärgitaotlusega hõlmatud kaupade ja teenuste määramisel ja klassifitseerimisel järgida kõigis liikmesriikides samu reegleid ja see peaks olema ühtlustatud ELi kaubamärkidele kohaldatavate normidega. Et pädevad asutused ja ettevõtjad saaksid kindlaks määrata taotletava kaubamärgikaitse ulatuse üksnes taotluse alusel, peaksid kaubad ja teenused olema määratud piisavalt selgelt ja täpselt. Üldmõistete kasutamist tuleks tõlgendada nii, et hõlmatud on ainult mõiste sõnasõnalise tähendusega selgelt hõlmatud kaubad ja teenused. Selguse ja õiguskindluse eesmärgil peaksid omavahel koostööd tegevad liikmesriikide tööstusomandi õiguskaitse ametid ja Beneluxi intellektuaalomandi amet püüdma koostada loetelu, mis kajastab kaupade ja teenuste klassifitseerimise haldustava nende riigis.
- (38) Tulemusliku kaubamärgikaitse tagamiseks peaksid liikmesriigid tegema kättesaadavaks tõhusa vaidlustamise haldusmenetluse, mis võimaldab vähemalt varasema kaubamärgi õiguste omajal ja igal juhul, kes on asjakohase õigusakti kohaselt volitatud kasutama kaitstud päritolunimetusest või geograafilisest tähistest tulenevaid õigusi, vaidlustada kaubamärgitaotluse registreerimise. Lisaks peaksid liikmesriigid kehtestama pikema ülevõtmisperioodi jooksul, nimelt seitsme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist, kaubamärgi tühistamiseks või kehtetuks tunnistamiseks haldusmenetluse, et pakkuda tõhus vahend kaubamärkide tühistamiseks või kehtetuks tunnistamiseks.

- (39) On soovitatav, et liikmesriikide tööstusomandi õiguskaitsse ametid ja Beneluxi intellektuaalomandi amet teeksid omavahel ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametiga koostööd kõigis kaubamärgi registreerimise ja haldamise valdkondades, et edendada tavade ja vahendite ühtlustamist, näiteks ühtsete või ühendatud andmebaaside ja portaalide loomine ja ajakohastamine konsulteerimise ja otsingute tegemise eesmärgil. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et nende keskametid teeksid omavahel ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametiga koostööd oma kõigis muudes tegevusvaldkondades, mis on olulised kaubamärkide kaitsmiseks liidus.
- (40) Käesolev direktiiv ei tohiks välistada liikmesriikide muude õigusnormide kui kaubamärke käsitlevate õigusnormide, näiteks ebaausat konkurentsi, tsiviilvastutust või tarbijakaitset käsitlevate õigusnormide kohaldamist kaubamärkidele.
- (41) Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon („Pariisi konventsioon”) ja TRIPS- leping on liikmesriikidele siduvad. Seepärast on vaja, et käesolev direktiiv on nimetatud konventsiooni ja nimetatud lepinguga täielikult kooskõlas. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad nimetatud konventsioonist ja nimetatud lepingust. Vajaduse korral tuleks kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 351 teist lõiku.
- (42) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt luua hästitoimiv siseturg ja edendada seda ning hõlbustada liidus kaubamärkide registreerimist, haldamist ja kaitset kasvu ja konkurentsivõime edendamiseks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga on neid selle ulatuse ja toime tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (43) Käesoleva direktiivi raames toimuvat isikuandmete töötlemist liikmesriikides reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ⁽¹⁾.
- (44) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾ artikli 28 lõikega 2 ning ta esitas arvamuse 11. juulil 2013.
- (45) Kohustus võtta käesolev direktiiv üle siseriiklikku õigusesse peaks piirduma nende sätetega, mille puhul on võrreldes varasema direktiiviga tegu sisulise muudatusega. Kohustus võtta üle sätted, mida ei muudeta, tuleneb varasemast direktiivist.
- (46) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada direktiivi 2008/95/EÜ kohaseid liikmesriikide kohustusi seoses nõukogu direktiivi 89/104/EMÜ⁽³⁾ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevaga, mis on esitatud direktiivi 2008/95/EÜ I lisa B osas,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigile kaupade ja teenustega seotud kaubamärkidele, mis on liikmesriigis registreeritud üksikkaubamärgina, garantii- või sertifitseerimismärgina või kollektiivkaubamärgina või mille registreerimiseks on esitatud taotlus, ning kõigile kaubamärkidele, mis on registreeritud või mille registreerimiseks on esitatud taotlus Beneluxi intellektuaalomandi ametis või mille rahvusvaheline registreerimine kehtib liikmesriigis.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Esimene nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiiv 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 40, 11.2.1989, lk 1).

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesoleva direktiivi kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „keskamet” – liikmesriigi tööstusomandi õiguskaitse keskamet või Beneluxi intellektuaalomandi amet, kes vastutab kaubamärkide registreerimise eest;
- b) „register” – keskameti peetav kaubamärkide register.

2. PEATÜKK

KAUBAMÄRGIALANE MATERIAALÕIGUS

1. JAGU

Tähised, millest kaubamärk võib koosneda*Artikkel 3***Tähised, millest kaubamärk võib koosneda**

Kaubamärgi võivad moodustada mis tahes tähised, eelkõige sõnad, sealhulgas isikunimed, või kujutised, tähed, numbrid, värvid, kaupade või nende pakendi kuju või helid, kui:

- a) selliste tähiste põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest ning
- b) selliseid tähiseid on võimalik registris esitada viisil, mis võimaldab pädevatel asutustel ja üldsusel teha kindlaks tähiste omanikule tagatud õiguskaitse selge ja täpse sisu.

2. JAGU

Kaubamärgi registreerimisest keeldumise või selle kehtetuks tunnistamise põhjused*Artikkel 4***Kaubamärgi registreerimisest keeldumise või selle kehtetuks tunnistamise absoluutsed põhjused**

1. Järgmisi ei registreerita kaubamärgina ja kui nad on registreeritud, kuuluvad need kehtetuks tunnistamisele:
  - a) tähiseid, millest kaubamärk ei saa koosneda;
  - b) kaubamärke, mis ei ole teistest eristatavad;
  - c) kaubamärke, mis koosnevad ainult sellistest märkidest või tähistest, mis tähistavad kaubanduses liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu või kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;
  - d) kaubamärke, mis koosnevad ainult tähistest või märgetest, mis on muutunud tavapäraseks igapäevases keelekasutuses või heas usus tegutsedes ja heades äritavades;
  - e) tähiseid, mis koosnevad üksnes:
    - i) kujust või muust omadusest, mis tuleneb kaupade enda olemusest;
    - ii) kaupade kujust või muust omadusest, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks;
    - iii) kujust või muust omadusest, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse;
  - f) kaubamärke, mis on vastuolus avaliku korra või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega;
  - g) kaubamärke, mis võivad oma olemuse tõttu üldsust eksitada näiteks kaupade või teenuste laadi, kvaliteedi või geograafilise päritolu osas;

- h) kaubamärke, mille kasutamiseks puudub pädeva asutuse luba ja mille registreerimisest tuleb keelduda või mis tuleb kehtetuks tunnistada Pariisi konventsiooni artikli 6ter kohaselt;
- i) kaubamärke, mille registreerimine on välistatud vastavalt liidu õigusaktidele või asjaomase liikmesriigi õigusele või rahvusvahelistele lepingutele, milles liit või asjaomane liikmesriik on osaline ning millega nähakse ette päritolunimetuste ja geograafiliste tähistega kaitse;
- j) kaubamärke, mille registreerimine on välistatud vastavalt liidu õigusaktidele või rahvusvahelistele kokkulepetele, milles liit on osaline ning millega nähakse ette traditsiooniliste veininimetuste kaitse;
- k) kaubamärke, mille registreerimine on välistatud vastavalt liidu õigusaktidele või rahvusvahelistele kokkulepetele, milles liit on osaline, millega nähakse ette garanteeritud traditsiooniliste toodete kaitse;
- l) kaubamärke, mis koosnevad varasematest sordinimedest või mille peamistes elementides sisalduvad varasemad sordinimed, mis on registreeritud vastavalt liidu õigusaktidele või asjaomase liikmesriigi õigusele või rahvusvahelistele lepingutele, milles liit või asjaomane liikmesriik on osaline ning millega nähakse ette sordikaitseõigused, ja mis on seotud sama liigi või lähisugulasliigi sortidega.
2. Kaubamärk kuulub kehtetuks tunnistamisele, kui taotleja esitas kaubamärgi registreerimise taotluse pahauskelt. Liikmesriik võib samuti sätestada, et sellist kaubamärki ei ole lubatud registreerida.
3. Liikmesriik võib sätestada, et kaubamärki ei ole lubatud registreerida või kui see on registreeritud, siis kuulub see kehtetuks tunnistamisele, kui ja sellises ulatuses, milles:
- a) selle kaubamärgi kasutamise võib keelata vastavalt muude õigusaktide sätetele kui asjaomase liikmesriigi või liidu kaubamärgiõigus;
- b) kaubamärk sisaldab kõrge sümboolse väärtusega tähist, eelkõige religioosset sümbolit;
- c) kaubamärk sisaldab Pariisi konventsiooni artiklis 6ter nimetatama tundemärke, embleeme või vapimärke, millele laieneb avalik huvi, kui asjaomased asutused ei ole andnud liikmesriigi õiguse kohaselt oma nõusolekut nende registreerimiseks.
4. Kaubamärgi registreerimisest ei keelduta vastavalt lõike 1 punktide b, c või d, kui kaubamärk on enne registreerimistaotluse esitamise kuupäeva omandanud kasutamise käigus eristusvõime. Kaubamärki ei tunnistata kehtetuks samadel põhjustel, kui kaubamärk on enne kehtetuks tunnistamise taotluse esitamise kuupäeva omandanud kasutamise käigus eristusvõime.
5. Liikmesriik võib sätestada, et lõiget 4 kohaldatakse ka siis, kui eristusvõime tekkis pärast registreerimistaotluse esitamise kuupäeva, ent enne selle registreerimise kuupäeva.

Artikkel 5

Kaubamärgi registreerimisest keeldumise või selle kehtetuks tunnistamise suhtelised põhjused

1. Kaubamärki ei registreerita ja kui see on registreeritud, kuulub see kehtetuks tunnistamisele, kui:
- a) see on identne varasema kaubamärgiga ning kaupad või teenused, mille suhtes kaubamärki taotletakse või mille suhtes see on registreeritud, on identsed kaupade või teenustega, mille suhtes on varasem kaubamärk kaitstud;
- b) identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga kaitstud kaupade või teenustega, kui äravahetamine üldsuse poolt on tõenäoline; äravahetamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et kaubamärki seostatakse varasema kaubamärgiga.
2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab „varasem kaubamärk” järgmist:
- a) järgmised kaubamärgid, mille registreerimistaotluse kuupäev on varasem asjaomase kaubamärgi registreerimise taotluse kuupäevast, arvestades vajaduse korral nende kaubamärkidega seotud prioriteedinõudeid:
- i) ELi kaubamärgid;
- ii) kaubamärgid, mis on registreeritud asjaomases riigis või Belgia, Luksemburgi ja Madalmaade puhul Beneluxi intellektuaalomandi ametis;
- iii) kaubamärgid, mis on asjaomases riigis registreeritud kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel;

- b) Eli kaubamärgid, millel on määruse (EÜ) nr 207/2009 kohaselt õigus vanemusnõudele võrreldes punkti a alapunktides ii ja iii osutatud kaubamärkidega isegi juhul, kui viimatinimetatud kaubamärgist on loobutud või sellel on lastud aeguda;
- c) punktides a ja b osutatud kaubamärkide registreerimise taotlused, eeldusel, et need registreeritakse;
- d) kaubamärgid, mis on kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeval või vajaduse korral kaubamärgi registreerimise prioriteetsust käsitleva nõude esitamise kuupäeval asjaomases riigis üldtuntud selle sõna Pariisi konventsiooni artiklis 6bis sätestatud tähenduses.
3. Veelgi enam, kaubamärki ei registreerita ja kui see on registreeritud, kuulub see kehtetuks tunnistamisele, kui:
- a) see on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, sõltumata sellest, kas selle registreerimise taotlus on esitatud või see on registreeritud kaupade või teenuste suhtes, mis on identsed, sarnased või ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille suhtes on registreeritud varasem kaubamärk, juhul kui varasem kaubamärk on üldtuntud selles liikmesriigis, kus registreerimist taotletakse või kus kaubamärk on registreeritud, või Eli kaubamärgi puhul on üldtuntud liidus, ning hilisema kaubamärgi põhjusega kasutamine kasutaks ebaausalt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristusvõimet või omandatud mainet;
- b) kaubamärgiomaniku agent või esindaja taotleb registreerimist enda nimel ilma omaniku loata, välja arvatud juhul, kui agent või esindaja põhjendab oma tegevust;
- c) ning sellises ulatuses mil päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitset tagavate liidu õigusaktide või asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohaselt:
- i) oli päritolunimetuse või geograafilise tähise taotlus juba esitatud liidu õigusaktide või asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohaselt enne kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeva või hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse prioriteetsust käsitleva nõude esitamise kuupäeva;
- ii) annab päritolunimetuse või geograafilise tähise isikule, kes on asjakohase õiguse kohaselt volitatud kasutama sellest tulenevaid õigusi, õiguse keelata hilisema kaubamärgi kasutamine.
4. Liikmesriik võib sätestada, et kaubamärki ei ole lubatud registreerida või kui see on registreeritud, siis kuulub see kehtetuks tunnistamisele, kui ja sellises ulatuses mil:
- a) õigused registreerimata kaubamärgile või muule äritegevuses kasutatavale tähisele omandati enne hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeva või hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse prioriteetsust käsitleva nõude esitamise kuupäeva ja kõnealune registreerimata kaubamärk või muu tähis annab selle omanikule õiguse keelata hilisema kaubamärgi kasutamine;
- b) kaubamärgi kasutamise võib keelata muu varasema õiguse tõttu kui lõikes 2 ja käesoleva lõike punktis a osutatud õigus, milleks on eelkõige:
- i) õigus nimele,
- ii) õigus isikuportreele,
- iii) autoriõigus,
- iv) tööstusomandiõigus;
- c) võimalik on kaubamärgi äravahetamine välisriigis kaitstud varasema kaubamärgiga, kui taotluse esitaja tegutses taotluse esitamise kuupäeval pahauskvalt.
5. Liikmesriik tagab, et asjakohaste tingimuste korral ei ole kohustust keelduda registreerimisest ega kohustust kaubamärk kehtetuks tunnistada, kui varasema kaubamärgi või varasema õiguse omaja on hilisema kaubamärgi registreerimisega nõus.
6. Liikmesriik võib sätestada, et erandina lõigetest 1–5 tuleb kõnealuses liikmesriigis kohaldada enne direktiivi 89/104/EMÜ rakendamiseks vajalike sätete jõustumise kuupäeva kehtinud registreerimisest keeldumise või kehtetuks tunnistamise põhjuseid kaubamärkide puhul, mille kohta on taotlus esitatud enne kõnealust kuupäeva.

*Artikkel 6***Kaubamärgi kehtetuks tunnistamise või tühistamise kindlakstegemine tagantjärele**

Kui siseriiklikust kaubamärgist või liikmesriigis kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel registreeritud kaubamärgist on loobutud või sellel on lastud aeguda ning selle vanemust nõutakse ELi kaubamärgile, võib vanemuse taotluse aluseks oleva kaubamärgi kehtetuse või tühistuse teha kindlaks tagantjärele, tingimusel et kehtetuks tunnistamine või tühistamine oleks võinud toimuda ka ajal, mil kaubamärgist loobuti või sel lasti aeguda. Sellisel juhul ei ole vanemusel õiguslikke tagajärgi.

*Artikkel 7***Kaubamärgi registreerimisest keeldumise või kehtetuks tunnistamise põhjused, mis on seotud ainult mõningate kaupade või teenustega**

Kui kaubamärgi registreerimisest keeldumise või kehtetuks tunnistamise põhjused on olemas vaid mõningate kaupade või teenuste puhul, mille suhtes on esitatud kaubamärgi registreerimise taotlus või mille suhtes kaubamärk on registreeritud, hõlmab kaubamärgi registreerimisest keeldumine või kaubamärgi kehtetuks tunnistamine ainult neid kaupu või teenuseid.

*Artikkel 8***Varasema kaubamärgi eristatavuse või üldtuntuse puudumine, mis takistab registreeritud kaubamärgi kehtetuks tunnistamist**

Varasemale kaubamärgile tuginevat kehtetuks tunnistamise taotlust ei rahuldata kehtetuks tunnistamise taotluse esitamise kuupäeval, kui seda ei oleks rahuldatud hilisema kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeval või prioriteedikuupäeval ükskõik millisel järgmistest põhjustest:

- a) varasem kaubamärk, mis kuulub kehtetuks tunnistamisele vastavalt artikli 4 lõike 1 punktidele b, c või d, ei olnud veel omandanud eristusvõimet, nagu osutatud artikli 4 lõikes 4;
- b) kehtetuks tunnistamise taotlus põhineb artikli 5 lõike 1 punktil b ning varasem kaubamärk ei olnud veel omandanud piisavat eristusvõimet, et toetada otsust äravahetamise tõenäosuse kohta artikli 5 lõike 1 punkti b tähenduses;
- c) kehtetuks tunnistamise taotlus põhineb artikli 5 lõike 3 punktil a ning varasem kaubamärk ei olnud veel üldtuntud artikli 5 lõike 3 punkti a tähenduses.

*Artikkel 9***Nõustumisest tulenev kehtetuks tunnistamise välistamine**

1. Kui artikli 5 lõikes 2 ja artikli 5 lõike 3 punktis a viidatud varasema kaubamärgi omanik on liikmesriigis viie järjestikuse aasta jooksul nõustunud kõnealusel liikmesriigis registreeritud hilisema kaubamärgi kasutamisega ja olnud teadlik sellisest kasutamisest, ei ole kõnealusel omanikul enam õigust varasemale kaubamärgile tuginedes taotleda hilisema kaubamärgi kehtetuks tunnistamist kaupade või teenuste puhul, mille suhtes hilisemat kaubamärki on kasutatud, kui hilisema kaubamärgi registreerimist ei taotletud pahauskselt.

2. Liikmesriik võib sätestada, et käesoleva artikli lõiget 1 kohaldatakse artikli 5 lõike 4 punktides a või b osutatud muu varasema õiguse omaja suhtes.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel ei ole hilisema registreeritud kaubamärgi omanikul õigust vaidlustada varasema õiguse kasutamist ka siis, kui seda õigust ei saa enam kasutada hilisema kaubamärgi vastu.

3. JAGU

Kaubamärgiõigused ja piirangud

Artikkel 10

Kaubamärgiõigused

1. Kaubamärgi registreerimine annab kaubamärgiomanikule selle suhtes ainuõiguse.
2. Ilma et see piiraks kaubamärgiomanike õigusi, mis on omandatud enne registreeritud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva või prioriteedikuupäeva, on registreeritud kaubamärgi omanikul õigus takistada kõiki kolmandaid isikuid kasutamast äritegevuse käigus ilma tema loata kaupade või teenustega seoses mis tahes tähist, kui:
  - a) tähis on identne kaubamärgiga ja seda kasutatakse kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille suhtes kaubamärk on registreeritud;
  - b) tähis on identne või sarnane kaubamärgiga ning seda kasutatakse kaupade või teenuste puhul, mis on identsed või sarnased selliste kaupade või teenustega, mille suhtes on kaubamärk registreeritud, kui nende äravahetamine üldsuse poolt on tõenäoline; äravahetamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et tähist seostatakse kaubamärgiga;
  - c) tähis on identne või sarnane kaubamärgiga, sõltumata sellest, kas seda kasutatakse seoses kaupade või teenustega, mis on identsed, sarnased või ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille suhtes kõnealune kaubamärk on registreeritud, juhul kui kaubamärk on liikmesriigis üldtuntud ja juhul kui kõnealuse tähise põhjuseta kasutamine tähendaks kaubamärgi eristusvõime või omandatud maine ebaausat ärakasutamist või kahjustamist.
3. Lõike 2 alusel võib eelkõige keelata järgmised toimingud:
  - a) tähise kandmine kaupadele või nende pakendile;
  - b) tähisega kaupade pakkumine, turulelaskmine või ladustamine nimetatud otstarbel või tähisega teenuste pakkumine või nendele osutamine;
  - c) tähisega kaupade importimine ja eksportimine;
  - d) tähise kasutamine kaubandusliku nimetusena või äriühingu nimena või kaubandusliku nimetuse või äriühingu nime osana;
  - e) tähise kasutamine äridokumentidel või reklaamides;
  - f) tähise kasutamine võrdlevas reklaamis viisil, mis on vastuolus direktiiviga 2006/114/EÜ.
4. Ilma et see piiraks kaubamärgiomanike õigusi, mis on omandatud enne registreeritud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva või prioriteedikuupäeva, peab kõnealuse registreeritud kaubamärgi omanikul olema ka õigus takistada mis tahes kolmandaid isikuid toomast äritegevuse käigus kaupu, ilma neid vabasse ringlusse laskmata, selle liikmesriigi tolliterritooriumile, kus kaubamärk on registreeritud, kui sellised kaubad, sealhulgas nende pakendid, pärinevad kolmandatest riikidest ja kannavad ilma loata kaubamärki, mis on identne kaubamärgiga, mis on selliste kaupade suhtes registreeritud, või mida ei ole võimalik olulistest aspektidest eristada kõnealusest kaubamärgist.

Kaubamärgiomaniku esimese lõigu kohane õigus lõppeb, kui kauba deklareerija või valdaja esitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 608/2013 kohaselt ELi kaubamärgi rikkumise kindlakstegemiseks algatatud menetluse käigus tõendeid selle kohta, et kaubamärgiomanikul ei ole õigust keelata kauba turule laskmist lõppsihtkohariigis.

5. Kui liikmesriigi õigusaktide kohaselt ei võinud tähise kasutamist lõike 2 punktis b või c osutatud tingimustel keelata enne kuupäeva, mil asjaomases liikmesriigis jõustuvad direktiivi 89/104/EMÜ rakendamiseks vajalikud sätted, ei või tähise edasise kasutamise takistamiseks toetuda kaubamärgist tulenevatele õigustele.

6. Lõigete 1, 2, 3 ja 5 kohaldamine ei mõjuta ühegi liikmesriigi õiguse sätteid, mis käsitlevad kaitset tähise kasutamise vastu muul otstarbel kui kaupade ja teenuste eristamiseks, kui kõnealuse tähise põhjendamatu kasutamine kasutaks ebaausalt ära või kahjustaks kaubamärgi eristusvõimet või omandatud mainet.

*Artikkel 11***Õigus keelata ettevalmistav tegevus seoses pakendi või muude vahendite kasutamisega**

Kui esineb oht, et pakendit, silte, märgistusi, turva- või autentimiselemente või -seadmeid või mis tahes muid vahendeid, millele kaubamärk on kantud, võidakse kasutada seoses kaupade ja teenustega ning selline kasutus võiks kvalifitseeruda artikli 10 lõigete 2 ja 3 kohaste kaubamärgiomaniku õiguste rikkumiseks, on kaubamärgiomanikul õigus keelata järgmised toimingud kui neid tehakse kaubandustegevuse käigus:

- a) kaubamärgiga identse või sarnase tähise kandmine pakendile, siltidele, märgistustele, turva- või autentimiselementidele või -seadmetele või mis tahes muudele vahenditele, millele kaubamärgi saab kanda;
- b) pakendi, siltide, märgistuste, turva- või autentimiselementide või -seadmete või mis tahes muude vahendite, millele kaubamärgi saab kanda, pakkumine, turulelaskmine või ladustamine nimetatud otstarbel või importimine või ekspordimine.

*Artikkel 12***Kaubamärkide esitamine sõnaraamatutes**

Kui kaubamärgi esitamine sõnaraamatus, entsüklopeedias või muus sellises trükitud või elektroonilises teatmeteoses jätab mulje, et tegemist on sellise kauba või teenuse üldnimetusega, mille suhtes on kaubamärk registreeritud, tagab teose avaldaja kaubamärgiomaniku taotlusel, et viivitamatult ja trükitud väljaannete puhul hiljemalt teose järgmises väljaandes lisatakse kaubamärgi esitusele märge selle kohta, et tegemist on registreeritud kaubamärgiga.

*Artikkel 13***Agendi või esindaja nimele registreeritud kaubamärgi kasutamise keeld**

1. Kui kaubamärk on registreeritud asjaomase kaubamärgi omaniku agendi või esindaja nimele ilma kaubamärgiomaniku nõusolekuta, on kaubamärgiomanikul õigus toimida ühel või mõlemal järgmisel moel:
  - a) vaidlustada kaubamärgi kasutamine oma agendi või esindaja poolt;
  - b) nõuda kaubamärgi loovutamist tema kasuks.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui agent või esindaja suudab oma tegevust põhjendada.

*Artikkel 14***Kaubamärgi õigusmõju piiramine**

1. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada äritegevuse käigus:
  - a) kolmanda isiku nime või aadressi, kui see kolmas isik on füüsiline isik;
  - b) märke või tähiseid, mis ei ole eristatavad või mis tähistavad liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;
  - c) kaubamärki kaubamärgiomaniku kaupade või teenuste identifitseerimiseks või neile osutamiseks, eelkõige juhul, kui kaubamärgi kasutamine on vajalik kauba või teenuse kavandatud otstarbe näitamiseks eelkõige lisaseadme või varuosa puhul.
2. Lõiget 1 kohaldatakse üksnes juhul, kui kolmas isik kasutab seda kooskõlas ausa tööstus- või kaubandustavaga.
3. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada äritegevuse käigus varasemat õigust, mis kehtib ainult konkreetses paikkonnas, kui seda õigust tunnustatakse kõnealuse liikmesriigi õigusaktidega ja selle territooriumi piires, kus seda tunnustatakse.

*Artikkel 15***Kaubamärgist tulenevate õiguste ammendumine**

1. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kaubamärgi kasutamine seoses kaupadega, mille on kõnealuse kaubamärgi all liidu turule lasknud kaubamärgiomanik või mis on turule lastud kaubamärgiomaniku nõusolekul.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui kaubamärgiomanikul on õiguslik põhjendus olla vastu kaupade edasisele ärilistel eesmärkidel kasutamisele, eriti kui kaupade olukord on pärast turulelaskmist muutunud või kahjustada saanud.

*Artikkel 16***Kaubamärgi kasutamine**

1. Kui omanik ei ole pärast registreerimismenetluse lõpetamise kuupäeva viie aasta jooksul liikmesriigis kaubamärgi tegelikult kasutusele võtnud registreeringus märgitud kaupade või teenuste puhul, või kui selle kasutamine on olnud katkematu viieaastase ajavahemiku jooksul peatatud, siis rakendatakse kaubamärgi suhtes artiklis 17, artikli 19 lõikes 1, artikli 44 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 46 lõigetes 3 ja 4 ette nähtud piiranguid ja sanktsioone, välja arvatud juhul, kui kasutamata jätmisel on mõistlikud põhjused.
2. Kui liikmesriik on ette näinud registreerimisele järgneva vaidlustamismenetluse, arvutatakse lõikes 1 osutatud viieaastast perioodi alates kuupäevast, mil kaubamärki ei saanud enam vaidlustada või juhul, kui kaubamärk on vaidlustatud, siis alates kuupäevast, mil vaidlustamismenetluse lõpetamise otsus muutus lõplikuks või mil vaidlustamisest loobuti.
3. Kaubamärkide puhul, mis on registreeritud liikmesriigis kehtiva rahvusvahelise korra kohaselt, arvutatakse lõikes 1 osutatud viieaastast perioodi alates kuupäevast, mil kaubamärgi registreerimise taotlust ei saa enam tagasi lükata või vaidlustada. Kui on kaubamärk on vaidlustatud või kui on teatatud vaidlustamisest absoluutsetel või suhtelistel alustel, arvutatakse perioodi alates kuupäevast, mil vaidlustamismenetluse lõpetamise otsus või kohtuotsus keeldumise absoluutsete või suhteliste aluste kohta muutus lõplikuks või mil vaidlustamisest loobuti.
4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud viieaastase perioodi alguskuupäev kantakse registrisse.
5. Lõike 1 tähenduses käsitatakse kasutamisenähtu järgmist:
  - a) kaubamärgi kasutamine kujul, mis erineb registreeritud kujust selliste elementide poolest, mis ei muuda märgi eristusvõimet sellisel kujul, millisenä see oli registreeritud, sõltumata sellest, kas kaubamärk kasutatud kujul on ka registreeritud omaniku nimel või ei;
  - b) kaubamärgi kandmine kaupadele või nende pakendile asjaomasel liikmesriigis ainult ekspordi eesmärgil.
6. Kui kaubamärki kasutatakse selle omaniku nõusolekul, peetakse seda kaubamärgi kasutamiseks kaubamärgiomaniku poolt.

*Artikkel 17***Kasutamata jätmise kui vastuargument rikkumismenetluses**

Kaubamärgiomanikul on õigus keelata tähise kasutamine ainult ulatuses, mil kaubamärgiomaniku õigused ei kuulu artikli 19 kohaselt rikkumismenetluse algatamise ajal tühistamisele. Kostja taotluse korral esitab kaubamärgiomanik tõendid, et viieaastase perioodi jooksul enne hagi esitamise kuupäeva on kaubamärki artikli 16 kohaselt tegelikult kasutatud registreeringus märgitud kaupade või teenuste puhul, millele viidatakse hagi esitamise põhjendusena, või et kasutamatajätmisel on mõistlikud põhjused, tingimusel et kaubamärgi registreerimismenetlus on hagi esitamise kuupäevaks olnud vähemalt viis aastat lõpetatud.

*Artikkel 18***Hiljem registreeritud kaubamärgi omaniku sekkumisõigus kui kaitse rikkumismenetluses**

1. Rikkumismenetluses ei ole kaubamärgiomanikul õigust keelata hiljem registreeritud kaubamärgi kasutamist juhul, kui kõnealust hilisemat kaubamärki ei tunnistataks kehtetuks vastavalt artiklile 8, artikli 9 lõikele 1 või 2 või artikli 46 lõikele 3.

2. Rikkumismenetluses ei ole kaubamärgiomanikul õigust keelata hiljem registreeritud ELi kaubamärgi kasutamist juhul, kui kõnealust hilisemat kaubamärki ei tunnistataks kehtetuks vastavalt määruse (EÜ) nr 207/2009 artikli 53 lõikele 1, 3 või 4, artikli 54 lõikele 1 või 2 või artikli 57 lõikele 2.

3. Kui kaubamärgiomanikul ei ole õigust keelata hiljem registreeritud kaubamärgi kasutamist vastavalt lõikele 1 või 2, ei ole kõnealuse hiljem registreeritud kaubamärgi omanikul õigust rikkumismenetluses keelata varasema kaubamärgi kasutamist, isegi kui seda varasemat õigust ei saa enam kasutada hilisema kaubamärgi vastu.

4. JAGU

Kaubamärgiõiguste tühistamine

Artikkel 19

Tegeliku kasutamise puudumine tühistamise põhjusena

1. Kaubamärk kuulub tühistamisele, kui seda ei ole liikmesriigis viie järjestikuse aasta jooksul tegelikult kasutatud kaupade või teenuste puhul, mille suhtes see registreeriti ja kasutamatajätmiseks ei ole mõistlikku põhjust.
2. Kaubamärgiomaniku õiguste tühistamist ei saa taotleda, kui kaubamärgi tegelik kasutamine algas või jätkus viie aasta pikkuse perioodi lõpu ja tühistamise taotluse esitamise vahelisel ajal.
3. Kui kasutamine algas või jätkus kolm kuud enne tühistamise taotluse esitamist, kuid kõige varem mittekasutuse viie järjestikuse aasta pikkuse perioodi lõppedes, jäetakse see tähelepanuta, kui ettevalmistusi kasutuse alustamiseks või jätkamiseks hakati tegema alles pärast seda, kui kaubamärgiomanik sai teada tühistamise taotluse esitamise võimalusest.

Artikkel 20

Kaubamärgi muutumine üldnimeks või eksitavaks tähiseks tühistamise põhjusena

Kaubamärk kuulub tühistamisele juhul, kui pärast selle registreerimise kuupäeva:

- a) on kaubamärk selle omaniku tegevuse või tegevusetuse tõttu muutunud äritegevuses sellise kauba või teenuse üldnimeks, mille suhtes kaubamärk on registreeritud;
- b) kaubamärgi kasutamise tulemusena selle omaniku poolt või selle omaniku loal nende kaupade või teenuste puhul, mille suhtes see on registreeritud, võib kaubamärk avalikkust eksitada eelkõige kõnealuste kaupade või teenuste olemuse, kvaliteedi või geograafilise päritolu osas.

Artikkel 21

Kaubamärgi tühistamine, mis on seotud ainult mõningate kaupade või teenustega

Kui kaubamärgi tühistamiseks on alus vaid mõningate registreeringus märgitud kaupade või teenuste puhul, hõlmab kaubamärgi tühistamine ainult neid kaupu või teenuseid.

5. JAGU

Kaubamärgid kui omandiõiguse esemed

Artikkel 22

Registreeritud kaubamärkide üleminek

1. Kaubamärk võib lahus ettevõtte üleminekust üle minna mõne registreeringus märgitud kauba või teenuse või kõigi registreeringus märgitud kaupade või teenuste puhul.

2. Kogu ettevõtte üleminekuga kaasneb ka kaubamärgi üleminek, kui ei ole vastupidist kokkulepet või kui asjaolud ei nõua selgelt vastupidist toimimist. Seda sätet kohaldatakse ka ettevõtte üleandmise lepingulise kohustuse suhtes.
3. Liikmesriigid on võtnud kasutusele menetlused ülemineku registreerimiseks oma registrites.

Artikkel 23

Asjaõigus

1. Kaubamärki võib ettevõttest sõltumata koormata pandiga ning see võib olla asjaõiguse esemeks.
2. Liikmesriigil peab olema menetlus asjaõiguse registreerimiseks oma registrites.

Artikkel 24

Sundtäitmine

1. Kaubamärgi suhtes võib kohaldada sundtäitmist.
2. Liikmesriigil peab olema menetlus sundtäitmise registreerimiseks oma registrites.

Artikkel 25

Litsentsimine

1. Kaubamärk võib olla litsentsi esemeks ühe või kõigi kaupade või teenuste osas, mille suhtes kaubamärk on registreeritud, kogu asjaomases liikmesriigis või mõnes selle osas. Litsents võib olla ainulitsents või lihtlitsents.
2. Kaubamärgiomanik võib kasutada sellest kaubamärgist tulenevaid õigusi sellise litsentsiaadi suhtes, kes rikub oma litsentsilepingu sätteid seoses:
  - a) selle kestusega;
  - b) kaubamärgi registreeritud kasutusviisiga;
  - c) litsentsi esemeks olevate kaupade ja teenuste ulatusega;
  - d) territooriumiga, kus võib kaubamärki kinnitada, või
  - e) litsentsisaaja valmistatavate kaupade või pakutavate teenuste kvaliteediga.
3. Ilma et see mõjutaks litsentsilepingu sätete kohaldamist, võib litsentsisaaja algatada menetluse kaubamärgist tuleneva õiguse rikkumise suhtes üksnes selle omaniku nõusolekul. Ainulitsentsi omanik võib sellise menetluse siiski algatada, kui kaubamärgiomanik ei ole mõistliku aja jooksul pärast ametlikku teatamist ise õiguse rikkumise suhtes menetlust algatanud.
4. Litsentsisaajal on talle tekitatud kahju hüvitamiseks õigus ühineda õiguse rikkumise asjus kaubamärgiomaniku esitatud hagiga.
5. Liikmesriigil peab olema menetlus litsentside registreerimiseks oma registrites.

Artikkel 26

Kaubamärgi taotlus omandiõiguse esemena

Kaubamärgi taotluste suhtes kohaldatakse artikleid 22–25.

6. JAGU

Garantii- või sertifitseerimismärgid ja kollektiivkaubamärgid

Artikkel 27

Mõisted

Käesoleva direktiivi kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „garantii- või sertifitseerimismärk” – kaubamärk, mida kirjeldatakse sellisena märgi taotlemisel ja mis võimaldab eristada kaupu või teenuseid, mida märgi omanik on sertifitseerinud seoses materjali, kaupade tootmise või teenuste tootmise viisi, kvaliteedi, täpsuse või muude omadustega, sertifitseerimata kaupadest ja teenustest;
- b) „kollektiivkaubamärk” – kaubamärk, mida kirjeldatakse kaubamärgi taotlemisel kollektiivkaubamärgina ja mis eristab kaubamärgiomanikuks oleva ühenduse liikmete kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate kaupadest või teenustest.

Artikkel 28

Garantii- või sertifitseerimismärgid

1. Liikmesriigid võivad sätestada garantii- või sertifitseerimismärkide registreerimise.
2. Garantii- või sertifitseerimismärki võib taotleda iga füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas avalik-õiguslikud institutsioonid, asutused ja organid, tingimusel et isik ei tegele äritegevusega, mis on seotud sertifitseeritud liiki kaupade tarnimise või teenuste pakkumisega.

Liikmesriigid võivad sätestada, et garantii- või sertifitseerimismärke registreeritakse üksnes juhul, kui taotleja on pädev sertifitseerima kaupu ja teenuseid, mille jaoks see märk tuleb registreerida.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et garantii- või sertifitseerimismärke ei ole lubatud registreerida, või et nende omanike õigused tühistatakse või need tunnistatakse kehtetuks põhjustel, mida ei ole nimetatud artiklites 4, 19 ja 20, kui kõnealuste märkide funktsioon seda eeldab.
4. Erandina artikli 4 lõike 1 punktist c võivad liikmesriigid näha ette sätteid, mille kohaselt märgid või tähised, mis võivad kaubanduses tähistada kaupade või teenuste geograafilist päritolu, võivad olla garantii- või sertifitseerimismärgid. Selline garantii- või sertifitseerimismärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel selliste märkide või tähiste kasutamist äritegevuse käigus, kui kolmandad isikud kasutavad neid kooskõlas ausa tööstus- või kaubandustavaga. Eelkõige ei tohi sellise märgi kasutamist keelata kolmandal isikul, kellel on õigus kasutada geograafilist nime.
5. Kui garantii- või sertifitseerimismärki kasutab tegelikult kooskõlas artikliga 16 mis tahes isik, kellel on luba seda kasutada, on artiklis 16 sätestatud nõuded täidetud.

Artikkel 29

Kollektiivkaubamärgid

1. Liikmesriigid sätestavad kollektiivkaubamärkide registreerimise.
2. Kollektiivkaubamärki võivad taotleda valmistajate, tootjate, teenuseosutajate ja kauplejate ühendused, kellel võib nende suhtes kehtivate õigusaktide kohaselt olla õigusi ja kohustusi, kes võivad sõlmida lepinguid või sooritada muid õigustoiminguid ning olla kohtuasjades hagejaks ja kostjaks, ning avalik-õiguslikud juriidilised isikud.
3. Erandina artikli 4 lõike 1 punktist c võivad liikmesriigid näha ette sätteid, mille kohaselt märgid või tähised, mis võivad kaubanduses tähistada kaupade või teenuste geograafilist päritolu, võivad olla kollektiivkaubamärgid. Selline kollektiivkaubamärk ei anna omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel selliste märkide või tähiste kasutamist äritegevuse käigus, kui need kolmandad isikud kasutavad neid kooskõlas ausa tööstus- või kaubandustavaga. Eelkõige ei tohi sellise märgi kasutamist keelata kolmandal isikul, kellel on õigus kasutada geograafilist nime.

*Artikkel 30***Kollektiivkaubamärgi põhikiri**

1. Kollektiivkaubamärgi taotleja esitab keskametile kollektiivkaubamärgi põhikirja.
2. Põhikirjas täpsustatakse vähemalt isikud, kellel on lubatud kaubamärki kasutada, ühenduse liikmeks oleku tingimused ja kaubamärgi kasutamise tingimused, sealhulgas karistused. Artikli 29 lõikes 3 osutatud kaubamärgi põhikiri peab lubama igal isikul, kelle kaubad või teenused on pärit asjaomasest geograafilisest piirkonnast, saada kaubamärgiomanikuks oleva ühenduse liikmeks, tingimusel et see isik täidab põhikirja muid tingimusi.

*Artikkel 31***Taotluse tagasilükkamine**

1. Lisaks artiklis 4 sätestatud kaubamärgi taotluse tagasilükkamise põhjustele, arvates vajaduse korral välja artikli 4 lõike 1 punkti c märkide või tähistete kohta, mis võivad kaubanduses tähistada kaupade või teenuste geograafilist päritolu, ning artikli 5, ning piiramata keskameti õigust mitte vaadata oma ametiülesannete korras läbi keeldumise suhtelisi aluseid, lükatakse kollektiivkaubamärgi taotlus tagasi, kui artikli 27 punkti b, artikli 29 või 30 sätteid ei ole täidetud või kui kollektiivkaubamärgi põhikiri on vastuolus avaliku korra või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega.
2. Kollektiivkaubamärgi taotlus lükatakse tagasi ka siis, kui avalikkust võidakse eksitada kaubamärgi olemuse või tähtsuse osas, eriti kui seda võidakse pidada millekski muuks kui kollektiivkaubamärgiks.
3. Taotlust ei lükata tagasi, kui taotleja täidab pärast kollektiivkaubamärgi põhikirja muutmist lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded.

*Artikkel 32***Kollektiivkaubamärkide kasutamine**

Artiklis 16 sätestatud nõuded on täidetud, kui kollektiivkaubamärki kasutab tegelikult kooskõlas nimetatud artikliga mis tahes isik, kellel on luba seda kasutada.

*Artikkel 33***Kollektiivkaubamärgi põhikirja muutmine**

1. Kollektiivkaubamärgi omanik peab esitama keskametile muudetud põhikirja.
2. Põhikirja muudatused nimetatakse registris, välja arvatud juhul, kui muudetud põhikiri ei vasta artikli 30 nõuetele või kui muudetud põhikirja puhul esineb mõni artiklis 31 osutatud keeldumise alustest.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel jõustuvad kollektiivkaubamärgi põhikirja muudatused alles kuupäeval, mil registrisse tehakse kanne põhikirja muutmise kohta.

*Artikkel 34***Isikud, kellel on õigus esitada rikkumise suhtes hagi**

1. Artikli 25 lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse mis tahes isiku suhtes, kellel on luba kasutada kollektiivkaubamärki.
2. Kollektiivkaubamärgi omanikul on õigus nõuda hüvitist nende isikute nimel, kellel on luba kasutada kaubamärki, kui nad on kandnud kahju kaubamärgi loata kasutamise tagajärjel.

*Artikkel 35***Tühistamise täiendavad alused**

Lisaks artiklite 19 ja 20 kohastele tühistamise alustele tühistatakse kollektiivkaubamärgi omaniku õigused, kui:

- a) selle omanik ei võta mõistlikke meetmeid takistamaks kaubamärgi kasutamist viisil, mis ei ole kooskõlas kollektiivkaubamärgi põhikirjas sätestatud kasutamistingimustega, sealhulgas nende muudatustega, mida on kajastatud registris;
- b) luba omavad isikud on kasutanud kaubamärki nii, et see võib eksitada avalikkust artikli 31 lõikes 2 osutatud viisil;
- c) kollektiivkaubamärgi põhikirja muudatuse kajastamisel registris on rikutud artikli 33 lõiget 2, välja arvatud juhul, kui kaubamärgiomanik täidab pärast kollektiivkaubamärgi põhikirja muutmist kõnealuse artikli nõudeid.

*Artikkel 36***Kehtetuks tunnistamise täiendavad alused**

Lisaks kehtetuks tunnistamise alustele, mis on sätestatud artiklis 4, arvates vajaduse korral välja artikli 4 lõike 1 punkt c märkide või tähistate kohta, mis võivad äritegevuses tähistada kaupade või teenuste geograafilist päritolu, ja artiklis 5, tunnistatakse artikli 31 vastaselt registreeritud kollektiivkaubamärk kehtetuks, välja arvatud juhul, kui kaubamärgiomanik täidab pärast kollektiivkaubamärgi põhikirja muutmist artiklis 31 sätestatud nõudeid.

*3. PEATÜKK***MENETLUSNORMID***1. JAGU***Taotluse esitamine ja registreerimine***Artikkel 37***Taotlusele esitatavad nõuded**

1. Kaubamärgi registreerimise taotlus sisaldab vähemalt järgmist:
  - a) kaubamärgi registreerimise avaldus;
  - b) andmed taotleja identifitseerimiseks;
  - c) nende kaupade ja teenuste loetelu, mille suhtes kaubamärgi registreerimist taotletakse;
  - d) kaubamärgi esitus viisil, mis vastab artikli 3 punktis b esitatud nõuetele.
2. Kaubamärgi taotluse esitamisel tuleb tasuda asjaomase liikmesriigi poolt kindlaks määratud lõiv.

*Artikkel 38***Taotluse esitamise kuupäev**

1. Kaubamärgitaotluse esitamise kuupäevaks peetakse kuupäeva, mil taotleja esitab keskametile dokumendid artikli 37 lõikes 1 sätestatud teabega.
2. Liikmesriigid võivad lisaks sätestada, et taotluse esitamise kuupäeva määramine peab sõltuma artikli 37 lõikes 2 osutatud lõivu tasumisest.

*Artikkel 39***Kaupade ja teenuste määramine ja klassifitseerimine**

1. Kaubad ja teenused, mille suhtes taotletakse kaubamärgi registreerimist, klassifitseeritakse kooskõlas klassifitseerimissüsteemiga, mis on kehtestatud 15. juuni 1957. aasta Nizza kokkuleppega märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni kohta („Nizza klassifikatsioon“).
2. Taotluse esitaja peab identifitseerima piisavalt selgelt ja täpselt kaubad ja teenused, mille jaoks taotletakse kaubamärgi õiguskaitset, et pädevad asutused ja ettevõtjad saaksid ainult selle alusel määrata kindlaks taotletava õiguskaitse ulatuse.
3. Lõike 2 kohaldamisel võib kasutada Nizza klassifikatsiooni klassipäistes esitatud üldnimetusi või muid üldmõisteid, kui need vastavad käesolevas artiklis sätestatud selguse ja täpsuse nõuetele.
4. Keskamet lükkab taotluse tagasi seoses ebaselgete või ebatäpsete nimetuste või mõistetega, kui taotleja ei esita vastuvõetavat sõnastust keskameti poolt selleks kehtestatud tähtpäevaks.
5. Üldmõistete, sealhulgas Nizza klassifikatsiooni klassipäistes esitatud üldnimetuste kasutamist tõlgendatakse nii, nagu see hõlmaks kõiki nimetuse või mõiste sõnasõnalise tähendusega selgelt kaetud kaupu või teenuseid. Selliste mõistete või nimetuste kasutamist ei tõlgendata nii, et see hõlmaks nõuet seoses kaupade või teenustega, mida ei saa nii mõista.
6. Kui taotleja taotleb registreerimist rohkem kui ühe klassi puhul, rühmitab taotleja kaubad ja teenused vastavalt Nizza klassifikatsiooni klassidele, märkides iga rühma ette selle klassi numbri, kuhu kaubad või teenused kuuluvad, ja esitab need klasside järjekorras.
7. Kaupu ja teenuseid ei peeta üksteisega sarnasteks selle põhjal, et nad kuuluvad samasse Nizza klassifikatsiooni klassi. Kaupu ja teenuseid ei peeta üksteisest erinevaks selle põhjal, et nad kuuluvad Nizza klassifikatsiooni erinevatesse klassidesse.

*Artikkel 40***Kolmandate isikute tähelepanekud**

1. Liikmesriigid võivad sätestada, et enne kaubamärgi registreerimist võib iga füüsiline või juriidiline isik ja iga rühm või organ, kes esindab valmistajaid, tootjaid, teenuseosutajaid, kauplejaid või tarbijaid, esitada keskametile kirjalikke tähelepanekuid, milles selgitatakse, millistel alustel ei tohiks kaubamärki registreerida ametiülesannete korras.

Esimeses lõigus osutatud isikud, rühmad või organid ei osale pooltena keskasutuse haldusmenetluses.

2. Lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud alustele võib iga füüsiline või juriidiline isik ja iga rühm või organ, kes esindab valmistajaid, tootjaid, teenuseosutajaid, kauplejaid või tarbijaid, esitada keskametile kirjalikke tähelepanekuid konkreetsel alustel, mille alusel tuleks kollektiivkaubamärgi taotlus tagasi lükata artikli 31 lõigete 1 ja 2 kohaselt. Seda sätet võib laiendada garantii- või sertifitseerimismärkidele, kui neid liikmesriigis reguleeritakse.

*Artikkel 41***Taotluste ja registreeringute jagamine**

Taotleja või omanik võib keskametile taotluse esitamisel jagada kaubamärgitaotluse või registreeringu kaheks või enamaks eraldiseisvaks taotluseks või registreeringuks, saates keskametile deklaratsiooni ja märkides igas jagatud taotluses või registreeringus need esialgses taotluses või registreeringus olevad kaubad ja teenused, mida jagatud taotlused või registreeringud peavad hõlmama.

*Artikkel 42***Klassilõivud**

Liikmesriigid võivad ette näha, et kaubamärgi taotlemisel ja pikendamisel peab tasuma riigilõivu lisaks kaupade ja teenuste iga klassi eest peale esimese klassi.

*2. JAGU***Vaidlustamise, tühistamise ja kehtetuks tunnistamise menetlus***Artikkel 43***Vaidlustamise kord**

1. Liikmesriigid seavad oma keskametites sisse tõhusa ja kiire haldusmenetluse, milles vaidlustada kaubamärgitaotluse registreerimine artiklis 5 sätestatud alustel.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud haldusmenetluses nähakse vähemalt ette, et artikli 5 lõikes 2 ja artikli 5 lõike 3 punktis a osutatud varasema kaubamärgi omanikul ning isikul, kes on asjakohase õiguse kohaselt volitatud kasutama artikli 5 lõike 3 punktis c osutatud kaitstud päritolunimetusest või geograafilisest tähisest tulenevaid õigusi, on volitatud esitama vaidlustusavalduse. Vaidlustusavalduse võib esitada ühe või mitme varasema õiguse alusel, eeldusel, et kõik need kuuluvad ühele ja samale omanikule, ning kaupade või teenuste selle osa või siis terviku alusel, millega seoses varasem õigus on kaitstud või taotletud, ning see võib olla esitatud kaupade või teenuste selle osa või terviku kohta, mille suhtes vaidlustatud kaubamärki taotletakse.
3. Pooltele antakse vaidlustamismenetluses nende ühisel taotlusel vähemalt kaks kuud aega, et vaidlustusavalduse esitajal ja kaubamärgi taotlejal oleks võimalik lahendada vaidlus rahumeelselt.

*Artikkel 44***Kasutamata jätmine kui vastuargument vaidlustamismenetluses**

1. Artikli 43 kohase vaidlustamismenetluse puhul, kui hilisema kaubamärgi taotluse esitamise kuupäevaks või prioriteedikuupäevaks on möödunud viis aastat, mille jooksul varasem kaubamärk oleks tulnud võtta tegelikult kasutusele vastavalt artiklile 16, peab taotleja taotluse korral varasema kaubamärgi omanik, kes on esitanud vaidlustusavalduse, esitama tõendid, et varasem kaubamärk on võetud tegelikult kasutusele artikli 16 kohaselt viieaastasel perioodil, mis eelnes hilisema kaubamärgi taotluse esitamise kuupäevale või prioriteedikuupäevale, või et kasutamata jätmisel on mõistlik põhjus. Selliste tõendite puudumise korral lükatakse vaidlustusavaldus tagasi.
2. Kui varasemat kaubamärki on kasutatud vaid osade kaupade või teenuste puhul, mille suhtes see on registreeritud, käsitatakse seda lõikes 1 sätestatud vaidlustusavalduse läbivaatamisel registreerituks ainult kõnealuste osade kaupade või teenuste puhul.
3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ka siis, kui varasem kaubamärk on ELi kaubamärk. Sellisel juhul määratakse ELi kaubamärgi tegelik kasutamine kindlaks vastavalt määruse (EÜ) nr 207/2009 artiklile 15.

*Artikkel 45***Tühistamise või kehtetuks tunnistamise kord**

1. Ilma et see mõjutaks poolte õigust kohtulikule edasikaebamisele, kehtestavad liikmesriigid oma keskametites tõhusa ja kiire haldusmenetluse kaubamärgi tühistamise või kehtetuks tunnistamise jaoks.

2. Kaubamärgi tühistamise haldusmenetluses nähakse ette, et kaubamärk kuulub tühistamisele artiklites 19 ja 20 sätestatud alustel.
3. Kaubamärgi kehtetuks tunnistamise haldusmenetluses nähakse ette, et kaubamärk tunnistatakse kehtetuks vähemalt ühel järgmistest alustest:
  - a) kaubamärki ei oleks pidanud registreerima, sest see ei vasta artiklis 4 sätestatud nõuetele;
  - b) kaubamärki ei oleks pidanud registreerima, sest oli olemas varasem õigus artikli 5 lõigete 1–3 tähenduses.
4. Haldusmenetluses nähakse ette, et vähemalt järgmised isikud peavad saama esitada tühistamise või kehtetuks tunnistamise taotluse:
  - a) lõike 2 ja lõike 3 punkti a korral iga füüsiline või juriidiline isik ja iga rühm või organ, kes on asutatud valmistajate, tootjate, teenuseosutajate, kauplejate või tarbijate huvide esindamiseks ja kes võib tema suhtes kohaldatava õiguse alusel olla enda nimel kohtuasjades hagejaks või kostjaks;
  - b) käesoleva artikli lõike 3 punkti b korral artikli 5 lõikes 2 ja artikli 5 lõike 3 punktis a osutatud varasema kaubamärgi omanik ning isik, kes on asjakohase õiguse kohaselt volitatud kasutama artikli 5 lõike 3 punktis c osutatud kaitstud päritolunimetusest või geograafilisest tähisest tulenevaid õigusi.
5. Tühistamise või kehtetuks tunnistamise taotlus võib olla esitatud kaupade või teenuste selle osa või terviku kohta, millega seoses vaidlustatud kaubamärk on registreeritud.
6. Kehtetuks tunnistamise taotlus võib olla esitatud ühe või mitme varasema õiguse alusel, eeldusel, et kõik need kuuluvad ühele ja samale omanikule.

Artikkel 46

Kasutamatajätmine kui vastuargument menetlustes, mille eesmärk on kehtetuks tunnistamine

1. Menetluses, mille eesmärk on kaubamärgi kehtetuks tunnistamine registreeritud kaubamärgi alusel, millel on varasem taotluse esitamise kuupäev või prioriteedikuupäev, peab juhul, kui hilisema kaubamärgi omanik seda taotleb, esitama varasema kaubamärgi omanik tõendid, et kehtetuks tunnistamise avalduse kuupäevale eelnenu viieaastase perioodi jooksul on varasemat kaubamärki vastavalt artiklile 16 tegelikult kasutatud seoses kaupade või teenustega, mille jaoks see kaubamärk on registreeritud ning millele viidatakse taotluse põhjusena, või et kasutamatajätmisel on mõistlik põhjus, tingimusel et varasema kaubamärgi registreerimismenetlus on kehtetuks tunnistamise avalduse esitamise kuupäevaks olnud vähemalt viis aastat lõpetatud.
2. Kui hilisema kaubamärgi taotluse esitamise kuupäevaks või prioriteedikuupäevaks on möödunud viieaastane periood, mille jooksul varasem kaubamärk pidi olema tegelikult kasutusele võetud vastavalt artiklile 16, peab varasema kaubamärgi omanik lisaks käesoleva artikli lõikes 1 nõutud tõendile esitama tõendi, et kaubamärki on tegelikult kasutatud viieaastasel perioodil, mis eelnes taotluse esitamise kuupäevale või prioriteedikuupäevale, või et kasutamatajätmisel on mõistlik põhjus.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud tõendite puudumisel tuleb varasema kaubamärgi alusel kehtetuks tunnistamise taotlus tagasi lükata.
4. Kui varasemat kaubamärki on kasutatud vastavalt artiklile 16 vaid osade kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, käsitatakse seda kehtetuks tunnistamise taotluse läbivaatamisel registreerituna ainult kõnealuste osade kaupade või teenuste jaoks.
5. Käesoleva artikli lõikeid 1–4 kohaldatakse ka siis, kui varasem kaubamärk on ELi kaubamärk. Sellisel juhul määratakse ELi kaubamärgi tegelik kasutamine kindlaks vastavalt määruse (EÜ) nr 207/2009 artiklile 15.

*Artikkel 47***Tühistamise ja kehtetuks tunnistamise tagajärjed**

1. Registreeritud kaubamärgist ei teki käesolevas direktiivis sätestatud õiguslikke tagajärgi tühistamise avalduse esitamise kuupäevast, kuivõrd kaubamärgiomaniku õigused on tühistatud. Ühe poole taotlusel võib tühistamise avaldust käsitlevas otsuses kindlaks määrata varasema kuupäeva, mil ilmnes üks tühistamise alustest.
2. Loetakse, et registreeritud kaubamärk ei ole algusest peale kaasa toonud käesoleva direktiivi kohaseid õiguslikke tagajärgi niivõrd, kuivõrd kaubamärk on kehtetuks tunnistatud.

*3. JAGU***Registreerimise kehtivus ja pikendamine***Artikkel 48***Registreerimise kehtivus**

1. Kaubamärk registreeritakse kümneks aastaks alates taotluse esitamise kuupäevast.
2. Registreerimist võib pikendada artikli 49 kohaselt kümne aasta kaupa.

*Artikkel 49***Pikendamine**

1. Kaubamärgi registreeringu kehtivust pikendatakse kaubamärgiomaniku poolt või õigusakti või lepingu kohaselt selleks volitatud mis tahes isiku taotlusel, tingimusel et riigilõiv on pikendamise eest tasutud. Liikmesriigid võivad lisaks sätestada, et pikendamise eest riigilõivu laekumist tuleb lugeda selliseks taotluseks.
2. Keskamet teatab registreeringu kehtivuse lõppemisest kaubamärgiomanikule vähemalt kuus kuud enne kõneluse kehtivuse lõppemist. Keskamet ei vastuta sellise teabe andmata jätmise eest.
3. Pikendamistaotlus esitatakse ja pikendamise riigilõiv tasutakse vähemalt kuuekuulise perioodi jooksul vahetult enne registreeringu kehtivuse lõppemist. Selle tegematajätmise korral võib taotluse esitada täiendava kuue kuu jooksul vahetult pärast registreeringu kehtivuse või registreeringu hilisema pikendamise lõppemist. Pikendamise riigilõiv ja täiendav riigilõiv tuleb tasuda kõneluse täiendava perioodi jooksul.
4. Kui taotlus esitatakse või riigilõiv tasutakse ainult seoses osade kaupade või teenustega, mille suhtes kaubamärk on registreeritud, pikendatakse registreeringut ainult nende kaupade või teenuste puhul.
5. Pikendamine jõustub järgmisel päeval pärast senise registreeringu kehtivuse lõppu. Pikendamise kohta tehakse registrisse kanne.

*4 JAGU***Teabevahetus keskametiga***Artikkel 50***Teabevahetus keskametiga**

Menetlusosalised, või esindajate nimetamise korral nende esindajad, määravad keskametiga igasuguse ametliku teabe vahetamiseks ametliku aadressi. Liikmesriikidel on õigus nõuda, et selline ametlik aadress asuks Euroopa Majanduspiirkonnas.

4. PEATÜKK

HALDUSKOOSTÖÖ*Artikkel 51***Koostöö kaubamärgi registreerimise ja haldamise valdkonnas**

Keskametitel on vabadus teha tõhusat koostööd omavahel ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametiga, et edendada tavade ja vahendite ühtlustamist seoses kaubamärkide läbivaatamise ja registreerimisega.

*Artikkel 52***Koostöö muudes valdkondades**

Keskametitel on vabadus teha tõhusat koostööd omavahel ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametiga lisaks artiklis 51 osutatud valdkondadele kõigis oma tegevusvaldkondades, mis on seotud kaubamärkide kaitsmisega liidus.

5. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 53***Andmekaitse**

Käesoleva direktiivi raames töödeldakse liikmesriikides isikuandmeid vastavalt siseriiklikele õigusaktidele, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ.

*Artikkel 54***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad artiklite 3–6, artiklite 8–14, artiklite 16, 17 ja 18, artiklite 22–39, artikli 41, artiklite 43 ja 50 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 14. jaanuariks 2019. Liikmesriigid jõustavad artikli 45 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 14. jaanuariks 2023. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 55***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 2008/95/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 15. jaanuarist 2019, ilma et see mõjutaks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud direktiivi 2008/95/EÜ I lisa B osas esitatud direktiivi 89/104/EMÜ ülevõtmise tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 56***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid 1, 7, 15, 19, 20, 21 ja 54–57 kohaldatakse alates 15. jaanuarist 2019.

*Artikkel 57***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 16. detsember 2015

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
N. SCHMIT

LISA

Vastavustabel

Direktiiv 2008/95/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
—	Artikkel 2
Artikkel	Artikkel 3
Artikli 3 lõike 1 punktid a–h	Artikli 4 lõike 1 punktid a–h
—	Artikli 4 lõike 1 punktid i–l
Artikli 3 lõike 2 punktid a–c	Artikli 4 lõike 3 punktid a–c
Artikli 3 lõike 2 punkt d	Artikli 4 lõike 2 teine lause
Artikli 3 lõike 3 esimene lause	Artikli 4 lõike 4 esimene lause
—	Artikli 4 lõike 4 teine lause
Artikli 3 lõike 3 teine lause	Artikli 4 lõige 5
Artikli 3 lõige 4	—
Artikli 4 lõiked 1 ja 2	Artikli 5 lõiked 1 ja 2
Artikli 4 lõige 3 ja lõike 4 punkt a	Artikli 5 lõike 3 punkt a
—	Artikli 5 lõike 3 punkt b
—	Artikli 5 lõike 3 punkt c
Artikli 4 lõike 4 punktid b ja c	Artikli 5 lõike 4 punktid a ja b
Artikli 4 lõike 4 punktid d ja f	—
Artikli 4 lõike 4 punkt g	Artikli 5 lõike 4 punkt c
Artikli 4 lõiked 5 ja 6	Artikli 5 lõiked 5 ja 6
—	Artikkel 8
Artikli 5 lõike 1 esimene sissejuhatav lause	Artikli 10 lõige 1
Artikli 5 lõike 1 teine lause, sissejuhatav osa	Artikli 10 lõike 2 lause sissejuhatav osa
Artikli 5 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 10 lõike 2 punktid a ja b
Artikli 5 lõige 2	Artikli 10 lõike 2 punkt c
Artikli 5 lõike 3 punktid a–c	Artikli 10 lõike 3 punktid a–c
—	Artikli 10 lõike 3 punkt d
Artikli 5 lõike 3 punkt c	Artikli 10 lõike 3 punkt e
—	Artikli 10 lõike 3 punkt f
—	Artikli 10 lõige 4
Artikli 5 lõiked 4 ja 5	Artikli 10 lõiked 5 ja 6
—	Artikkel 11
—	Artikkel 12
—	Artikkel 13

Direktiiv 2008/95/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 6 lõike 1 punktid a–c	Artikli 14 lõike 1 punktid a–c ja lõige 2
Artikli 6 lõige 2	Artikli 14 lõige 3
Artikkel 7	Artikkel 15
Artikli 8 lõiked 1 ja 2	Artikli 25 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 25 lõiked 3 ja 4
Artikkel 9	Artikkel 9
Artikli 10 lõike 1 esimene lõik	Artikli 16 lõige 1
—	Artikli 16 lõiked 2–4
Artikli 10 lõike 1 teine lõik	Artikli 16 lõige 5
Artikli 10 lõige 2	Artikli 16 lõige 6
Artikli 10 lõige 3	—
Artikli 11 lõige 1	Artikli 46 lõiked 1–3
Artikli 11 lõige 2	Artikli 44 lõige 1
Artikli 11 lõige 3	Artikkel 17
Artikli 11 lõige 4	Artikkel 17, artikli 14 lõige 2 ja artikli 46 lõige 4
—	Artikkel 18
Artikli 12 lõike 1 esimene lõik	Artikli 19 lõige 1
Artikli 12 lõike 1 teine lõik	Artikli 19 lõige 2
Artikli 12 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 19 lõige 3
Artikli 12 lõige 2	Artikkel 20
Artikkel 13	Artiklid 7 ja 21
Artikkel 14	Artikkel 6
—	Artiklid 22–24
—	Artikkel 26
—	Artikkel 27
Artikli 15 lõige 1	Artikli 28 lõiked 1 ja 3
Artikli 15 lõige 2	Artikli 28 lõige 4
—	Artikli 28 lõiked 2 ja 5
—	Artikkel 29 ja artikli 54 lõige 1
Artikkel 16	Artikli 54 lõige 2
Artikkel 17	Artikkel 55
Artikkel 18	Artikkel 56
Artikkel 19	Artikkel 57